

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA „PLANU ROZWOJU GOSPODARSTWA” DLA
DZIAŁANIA
„UŁATWIANIE STARTU MŁODYM ROLNIKOM”
objętego PROW 2007-2013

Celem sporządzenia „Planu rozwoju gospodarstwa” nazywanego w dalszej treści niniejszej instrukcji biznesplanem, jest pokazanie koncepcji rozwoju gospodarstwa w perspektywie kilku lat. W biznesplanie należy przedstawić stan, w jakim gospodarstwo znajdowało się przed złożeniem wniosku tj. w roku bazowym oraz określić założenia dotyczące rozwoju gospodarstwa w okresie minimum 5 lat od przewidywanej wypłaty pomocy.

Biznesplan jest opisem zmian w gospodarstwie, zawierającym element ekonomiczny w postaci rachunku wartości standardowej nadwyżki bezpośredniej z działalności rolniczych prowadzonych w gospodarstwie.

Przez stan, w jakim gospodarstwo znajduje się w roku bazowym, należy rozumieć zasoby czynników produkcji w okresie bezpośrednio poprzedzającym złożenie wniosku tj. powierzchnię i rodzaj użytków rolnych, jakość gleb, budynki i budowle, maszyny, urządzenia i wyposażenie do produkcji rolnej oraz prowadzoną produkcję roślinną i zwierzęcą w gospodarstwie, które wnioskodawca planuje nabyć lub, które posiada w dniu składania wniosku. Składników majątkowych, których wnioskodawca nie planuje nabyć razem z gospodarstwem, nie uwzględnia się w biznesplanie (np. części gruntów, maszyn i urządzeń oraz zwierząt).

Używane w instrukcji określenie „rozporządzenie” oznacza *rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 200, poz. 1443 z późn. zm.)*.

Z pomocy w ramach działania „Ułatwianie...” mogą skorzystać dwie grupy beneficjentów.

Grupa I (kandydaci na młodych rolników) – to osoby, które dopiero planują przejęcie gospodarstwa i rozpoczęcie (po raz pierwszy) prowadzenia działalności rolniczej.

Grupa II (posiadacze gospodarstw) – to osoby, które w dniu składania wniosku o przyznanie pomocy posiadają już gospodarstwo, ale od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej do dnia złożenia wniosku nie upłynęło więcej niż 12 miesięcy. Grupa ta obejmuje wyłącznie osoby, które nabyły nieruchomość rolną o powierzchni, co najmniej 1ha użytków rolnych w drodze:

- 1) spadku, lub
- 2) darowizny przed ukończeniem 18 roku życia, lub

- 3) darowizny po ukończeniu 18 roku życia w trakcie nauki (w szkole lub uczelni) określonej w § 7 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia.

Przystępując do opracowania biznesplanu należy na wstępie określić rok bazowy dla okresu planowania oraz ostatni rok objęty planem. W tym celu należy skorzystać z danych podanych w Tabeli pomocniczej 1. Przyjęcie roku bazowego dla okresu planowania uzależnione jest od przewidywanego terminu złożenia wniosku o przyznanie pomocy. Ostatni rok objęty planem uzależniony jest od przewidywanej daty wypłaty premii, która uzależniona jest od czasu trwania poszczególnych etapów obsługi wniosku. Przy określeniu ostatniego roku objętego planem w Tabeli pomocniczej 1 przyjęto następujący (wynikający z rozporządzenia) czas trwania poszczególnych etapów obsługi wniosków:

- a) okres od dnia złożenia wniosku do dnia wydania decyzji – 90 dni, okres ten może ulec wydłużeniu maksymalnie o 21 dni, jeżeli wniosek wymagał będzie poprawy, uzupełnienia, złożenia dodatkowych dokumentów lub wyjaśnień (jednakże od rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej przez wnioskodawcę do dnia wydania decyzji przyjmującej pomoc, przez ARiMR nie może upłynąć więcej niż 18 miesięcy),
- b) okres od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy do dnia nabycia gospodarstwa (grupa I), bądź spełnienia innych warunków określonych w rozporządzeniu (np. ubezpieczenie w KRUS, uregulowanie spraw majątkowych itp.) oraz udokumentowania spełnienia ww. warunków – do 180 dni,
- c) okres od dnia złożenia w ARiMR wniosku o płatność, a w przypadku osób, w stosunku, do których została wydana decyzja z zastrzeżeniem dopełnienia warunków, o których mowa w lit. b) tj. złożenia wniosku o płatność i udokumentowania spełnienia warunków, których dotyczyło zastrzeżenie do dnia wypłaty premii – 60 dni,
- d) okres trwania zobowiązania (czas, w którym beneficjent musi kontynuować działalność rolniczą pod rygorem zwrotu premii) – przynajmniej 5 lat od dnia wypłaty premii.

Należy pamiętać, że w przypadku, gdy Wnioskodawca w momencie składania wniosku jest już posiadaczem gospodarstwa, ubezpieczonym w KRUS i spełniającym wszystkie warunki określone w rozporządzeniu, nie musi on ustalając ostatni rok objęcia planem uwzględniać okresu, o którym mowa w lit. b) (pod warunkiem, że wniosek o płatność zostanie złożony w możliwie najszybszym terminie po doręczeniu decyzji o przyznaniu pomocy). Natomiast w przypadku wnioskodawcy, który dopiero planuje przejęcie gospodarstwa lub przejął gospodarstwo w drodze spadku, a sprawy majątkowe nie są jeszcze uregulowane, okres, o którym mowa w lit. b) należy uwzględnić w całości.

Tabela pomocnicza 1. Sposób określenia roku bazowego oraz okresu objętego Planem

Termin złożenia wniosku o przyznanie pomocy do OR ARiMR	Rok bazowy dla okresu planowania	Ostatni rok objęty Planem	
		Wnioskodawcy korzystający z okresu, o którym mowa w lit. b	Wnioskodawcy niekorzystający z okresu, o którym mowa w lit. b
1.01.2010 – 31.07.2010	2009	2016	2015
1.08.2010 – 31.12.2010	2010	2017	2016
1.01.2011 – 31.07.2011	2010	2017	2016
1.08.2011 – 31.12.2011	2011	2018	2017
1.01.2012 – 31.07.2012	2011	2018	2017
1.08.2012 – 31.12.2012	2012	2019	2018
1.01.2013 – 31.07.2013	2012	2019	2018
1.08.2013 – 31.12.2013	2013	2020	2019

Beneficjent, który otrzymał premię, będzie zobowiązany do zaangażowania przynajmniej 70% kwoty pomocy (52 500 zł) w proces modernizacji i rozwoju gospodarstwa. Kwota ta odnosi się do wydatków brutto (łącznie z podatkiem VAT) i może być m.in. przeznaczona na:

- 1) realizację inwestycji obejmującej:
 - a) wydatki zgodne z katalogiem kosztów kwalifikowalnych w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem,
 - b) zakup nieruchomości rolnych, w tym gruntów rolnych, które przez okres 5 lat od dnia wypłaty pomocy beneficjent będzie wykorzystywał do celów produkcji rolnej,
 - c) zakup zwierząt hodowlanych stanowiących stado podstawowe - związany z rozpoczęciem produkcji zwierzęcej w gospodarstwie lub postępowaniem genetycznym w zakresie prowadzonej produkcji,
- 2) wkład własny w realizację inwestycji w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego PROW 2007-2013;

UWAGA!

Należy pamiętać, że podatek VAT nie jest kosztem kwalifikowalnym w działaniu „Modernizacja gospodarstw rolnych”.

PRZYKŁAD:

Beneficjent działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” podpisał umowę na dofinansowanie inwestycji w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Zakupił maszynę o wartości 150 000 zł brutto (122 951 zł netto). Może uzyskać zwrot

60% kosztów kwalifikowalnych, czyli 73 770 zł. Wkład własny beneficjenta w tę inwestycję wyniesie, więc 76 230 zł (150 000 zł – 73 770 zł). Kwota ta daje możliwość rozliczenia w całości 70 % premii dla młodego rolnika, ponieważ przewyższa kwotę 52 500 zł.

Należy przy tym pamiętać, że:

- 1) nie uznaje się, wydatków poniesionych przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy na „Ułatwianie startu młodym rolnikom”;
- 2) cena nabywanych dóbr nie może przekraczać ich wartości rynkowej;
- 3) zakup nieruchomości rolnych, zwierząt gospodarskich, maszyn, urządzeń i wyposażenia nie może być dokonany na podstawie umowy zawartej między beneficjentem a małżonkiem, wstępnym lub zstępnym beneficjenta ani wstępnym lub zstępnym małżonka beneficjenta.

Biznesplan ma w sposób zwięzły, logiczny i weryfikowalny wskazać efekty zainwestowania kwoty nie mniejszej niż 52 500 zł w rozwój gospodarstwa wnioskodawcy.

Biznesplan należy wypełnić w wersji elektronicznej, korzystając z formularza zamieszczonego na stronie internetowej ARiMR (www.arimr.gov.pl) oraz złożyć w wersji elektronicznej i papierowej jako załączniki do wniosku o przyznanie pomocy na „Ułatwianie startu młodym rolnikom”.

STRONA TYTUŁOWA

Tytuł: pole obowiązkowe – w sposób syntetyczny podajemy zakres planowanych zmian w gospodarstwie: np. „Poprawa wyniku ekonomicznego z gospodarstwa poprzez zakup gruntów rolnych”.

Dane Wnioskodawcy podajemy zgodnie z adresem zameldowania.

Imię: pole obowiązkowe.

Nazwisko: pole obowiązkowe.

Ulica: pole obowiązkowe jedynie dla adresów posiadających ulicę.

Nr domu/lokalu: pole obowiązkowe.

Miejscowość: pole obowiązkowe.

Kod pocztowy, poczta: pole obowiązkowe.

Nr telefonu: pole nieobowiązkowe – w przypadku wpisania numeru telefonu należy podać go wraz z numerem kierunkowym.

Numer identyfikacyjny: pole obowiązkowe, jeżeli wnioskodawcy został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Data: pole obowiązkowe - należy wpisać datę sporządzenia biznesplanu.

Podpis Wnioskodawcy: pole obowiązkowe - podpis wnioskodawcy używany przez niego do podpisywania dokumentów urzędowych.

ARKUSZ (1a): CELE, KONCEPCJA, ETAPY

Tabela 1.1. Realizacja operacji spowoduje:

Tabelę należy wypełnić obowiązkowo wstawiając „x” w odpowiednim polu.

Pole „poprawa sytuacji w zakresie ochrony środowiska” należy zaznaczyć, jeśli wnioskodawca planuje wykorzystać premię na inwestycje dotyczące ochrony środowiska, np: budowę urządzeń do przechowywania nawozów naturalnych, budowę urządzeń do sporządzania i przechowywania kiszonek, modernizację budynku służącego do produkcji rolnej poprzez wymianę i utylizację pokrycia dachowego z eternitu, inwestycje dotyczące oczyszczania ścieków powstających w wyniku prowadzonej działalności rolniczej.

Pole „poprawa sytuacji w zakresie warunków utrzymania zwierząt” należy zaznaczyć, jeśli wnioskodawca planuje wykorzystać premię na inwestycje dotyczące poprawy warunków utrzymania zwierząt, np. modernizację budynku inwentarskiego w zakresie objętym przepisami w sprawie warunków utrzymania zwierząt gospodarskich.

Pole „poprawa sytuacji w zakresie warunków higieny i bezpieczeństwa produkcji” należy zaznaczyć, jeśli wnioskodawca planuje wykorzystać premię na inwestycje:

- poprawiające cechy produktu istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa żywności (sposób schładzania i przechowywania mleka, sposób przechowywania środków ochrony roślin i nawozów mineralnych, jakość pasz, czystość, czyszczenie i sortowanie produktów rolnych),
- dotyczące organizacji produkcji zapewniającej lepsze warunki higieniczne i nową organizacja przestrzeni produkcyjnej np: przebudowa budynku, założenie instalacji wodnej i kanalizacyjnej, wymiana instalacji elektrycznej, montaż urządzeń wentylacyjnych, wyposażenie w urządzenia do mycia maszyn, ciągników i kombajnów,
- zakupy istotne dla bezpieczeństwa procesu produkcji z punktu widzenia ludzi (pracowników) tj. zakup maszyn lub urządzeń usprawniających przebieg procesu produkcyjnego oraz zakup maszyn lub urządzeń do mycia, dezynfekcji, ochrony przed skażeniami, np. przez środki chemiczne używane w procesie produkcji oraz ochrony przed innymi czynnikami takimi jak zapylenie, hałas, temperatura, drgania jak również chroniące przed urazami mechanicznymi itp.

Pole „poprawa sytuacji w zakresie infrastruktury drogowej” należy zaznaczyć w przypadku, gdy wnioskodawca planuje wykorzystać kwotę premii na inwestycje takie jak: utwardzanie placów manewrowych, budowa dróg wewnętrznych (w tym dojazdy do pól lub obiektów gospodarczych).

Pole „zwiększenie ekonomicznej wielkości gospodarstwa wyrażonej w ESU” należy zaznaczyć w przypadku, gdy wnioskodawca planuje wykorzystać kwotę premii na inwestycje dotyczące zapewnienia zasobów i warunków technicznych w gospodarstwie (ziemia, maszyny i urządzenia, budynki i budowle, plantacje, zwierzęta), pozwalających na jego funkcjonowanie zgodnie z założonym planem, na poziomie, co najmniej docelowej wielkości ekonomicznej gospodarstwa.

Wnioskodawca wskazuje nie więcej niż 3 główne cele, które będzie realizował w gospodarstwie w okresie realizacji Planu.

Tabela 1.2. Opis planowanych zmian w gospodarstwie

Tabelę należy wypełnić obowiązkowo dokonując w sposób syntetyczny opisu celów swojej działalności oraz przedstawiając koncepcję rozwoju gospodarstwa. Przedmiotem tego opisu powinny być w szczególności:

- a) aktualny i planowany kierunek produkcji,
- b) planowane zmiany w poziomie wyposażenia w majątek trwały (zakupy maszyn i urządzeń, budowa budynków, zakup ziemi itp.),
- c) zmiany w poziomie intensywności produkcji spowodowane zakupami inwestycyjnymi (np. zakup wysokocielnych jałowic hodowlanych przyczyni się do wzrostu wydajności mlecznej krów).

Tabela 1.3. Planowane etapy rozwoju gospodarstwa

Tabelę należy wypełnić obowiązkowo wyodrębniając i opisując w sposób zwięzły maksymalnie 3 zwarte i logiczne etapy rozwoju gospodarstwa. Etapy te muszą być opisane przy pomocy weryfikowalnych (mierzalnych) mierników i wskaźników oraz dotyczyć całego 5 – letniego okresu zobowiązania z tytułu otrzymania premii.

Przykład:

Etap I - 2010-2011 – powiększenie gospodarstwa poprzez zakup gruntów rolnych o powierzchni 3,45 ha.

Etap II - 2012 - zakup minimum 3 jałowic hodowlanych (ze 100% udziałem krwi HF) o wydajności matek nie mniejszej niż 8 000 litrów mleka w 305-dniowej laktacji.

Etap III - 2013 – 2014 – zwiększenie sprzedaży mleka z gospodarstwa o około 20 000 kg rocznie tj. z poziomu 40 000 kg do poziomu około 60 000 kg.

Występujące w tabeli 1.3 etapy rozwoju nie muszą być tak ściśle z sobą powiązane i wzajemnie uwarunkowane jak podano w przykładzie. Można również wskazać etapy, które nie wynikają jeden z drugiego i mogą być zrealizowane niezależnie od siebie, jak np. zakup gruntów i modernizacja budynków inwentarskich. Jeżeli natomiast planowana będzie, np.

rozbudowa obory i zwiększenie stada krów to zawsze najpierw należy rozbudować oborę a dopiero później przewidzieć zwiększenie stada krów.

Wnioskodawca może również przewidzieć, że planowane w biznesplanie zmiany zrealizuje jednorazowo. Wówczas w tabeli 1.3 biznesplanu wystąpi tylko jeden etap.

ARKUSZ (1b): SZKOLENIA I DORADZTWO

Tabela 1.4. Planowane szkolenia i zakres stosowanego doradztwa

Wypełnienie tabeli nie jest obowiązkowe

Wypełniając tabelę należy określić, jakiego rodzaju szkolenia planuje odbyć wnioskodawca w okresie 5 lat od przewidywanego uzyskania premii oraz z jakiego zakresu doradztwa (nawozowego, rolnośrodowiskowego itp.) przewiduje skorzystać.

Tabela 1.5. Sposób uzupełnienia wykształcenia

Tabelę należy wypełnić obowiązkowo w przypadku wnioskodawców, niespełniających wymogu dotyczącego kwalifikacji zawodowych.

Tabela dotyczy wyłącznie wnioskodawców, którzy nie posiadają wymaganych kwalifikacji w dniu złożenia wniosku i zobowiązują się do uzupełnienia wykształcenia w terminie 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy. Wnioskodawca wskazuje szkołę, uczelnię (oraz kierunek studiów) lub pozaszkolną formę kształcenia, której ukończenie pozwoli osiągnąć wykształcenie określone w rozporządzeniu. Informacje powinny być zbieżne z tymi, które zawiera oświadczenie wnioskodawcy o sposobie uzupełnienia wykształcenia.

UWAGA: Kwalifikacje nie mogą być uzupełnione przez zwiększenie stażu pracy, tj. doliczenie do stażu pracy w rolnictwie, jaki wnioskodawca posiadał w dniu złożenia wniosku, okresu następującego po złożeniu wniosku.

Tabela 1.6. Inne zamierzenia dotyczące rozwoju gospodarstwa

Wypełnienie tabeli nie jest obowiązkowe

Tabelę wypełnia się, jeżeli oprócz planowanych inwestycji czy szkoleń lub doradztwa wnioskodawca planuje podjąć innego typu działania związane z rozwojem posiadanego bądź przejmowanego gospodarstwa, np. planowany udział w grupie producentów rolnych czy w systemie jakości żywności itp.

ARKUSZ (2): POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH (UR) I UPRAW

Rok bazowy dla okresu planowania - pole obowiązkowe.

Rokiem bazowym dla okresu planowania (patrz Tabela pomocnicza nr 1 w której określono rok bazowy oraz ostatni rok objęty planem w zależności od terminu złożenia wniosku) jest:

1. dla kompletnych wniosków składanych od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca - poprzedni rok,
2. dla kompletnych wniosków składanych od dnia 1 sierpnia do 31 grudnia – bieżący rok.

Tabela 2.1. Użytki rolne w gospodarstwie w roku bazowym

Wypełnienie tabeli jest obowiązkowe, w tabeli podaje się powierzchnię użytków rolnych, które wnioskodawca ma zamiar przejąć w przypadku wnioskodawców z grupy I tj. nieposiadających gospodarstwa (dane dotyczą wówczas użytkowania gruntów przez poprzedniego właściciela) lub, które wnioskodawca już posiada w przypadku wnioskodawców z grupy II (posiadających już gospodarstwo). Użytki rolne podajemy w ha według ich rodzaju oraz klas gleb, zgodnie z rzeczywistym sposobem użytkowania. Jeżeli np. zgodnie z ewidencją gruntów i budynków występuje 15 ha trwałych łąk i pastwisk, ale w rzeczywistości użytkowanych było 12,50 ha to w części tabeli dotyczącej powierzchni użytkowanej rolniczo podajemy 12,50 ha, przyporządkowując tę powierzchnię do klas bonitacyjnych UR. Pozostałe 2,5 ha wystąpią wówczas w wierszu 3 „*Pozostałe użytki rolne (nieużytkowane rolniczo)*”.

Ponadto w wierszu 3 należy ująć wszystkie przejmowane użytki rolne, na których nie była prowadzona produkcja rolnicza w tym grunty zabudowane, grunty pod stawami, drogami wewnętrznymi i rowami. W kolumnie 8 tego wiersza należy wpisać łączną powierzchnię użytków rolnych niewykorzystywanych rolniczo, natomiast w kolumnach od 3 do 7 wiersza 3 podajemy powierzchnie niewykorzystywanych rolniczo użytków rolnych w poszczególnych klasach bonitacyjnych zgodnie z zapisami w rejestrze gruntów. Suma powierzchni z kolumn od 3 do 7 w wierszu 3 nie musi być równa powierzchni podanej w kolumnie 8, ponieważ nie wszystkie użytki rolne podawane w tym wierszu są przypisane do klas bonitacyjnych w rejestrze gruntów. W wierszu 4 zostanie automatycznie wyliczona łączna powierzchnia użytków rolnych wchodzących w skład przejmowanego gospodarstwa.

Łączną powierzchnię użytków rolnych gospodarstwa należy w kolumnie 8 „*Ogółem*” rozdzielić na:

- 1) własne i będące w użytkowaniu wieczystym (kolumna 8 wiersz 5),

- 2) dzierżawione z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz od jednostek samorządu terytorialnego (kolumna 8 wiersz 6),
- 3) pozostałe dzierżawy i inne formy posiadania zależnego tj. dzierżawy prywatne oraz pozostałe formy posiadania zależnego (kolumna 8 wiersz 7)
- 4) Okres dzierżawy powinien być równy lub dłuższy od okresu planowania, o którym mowa w Tabeli pomocniczej 1 instrukcji; w przypadku dzierżawy gospodarstwa, umowa dzierżawy powinna być zawarta na okres, co najmniej 6 lat licząc od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy (grupa II), natomiast w przypadku kandydatów na młodych rolników (grupa I) – na okres, co najmniej 5 lat od dnia złożenia wniosku o płatność. Wszystkie umowy przekazujące wnioskodawcy grunt wykazany w Planie w posiadanie zależne, powinny być zawarte w formie pisemnej.

Powierzchnia występująca w kolumnie 8 w wierszu 8 powinna być zgodna z powierzchnią użytków rolnych podanych we wniosku o pomoc (tabela w pkt XIV wniosku, wiersz RAZEM, kolumna 10) w przypadku wnioskodawców z grupy II oraz wnioskodawców z grupy I, którzy nie zamierzają dodatkowo nabyć (np. kupić lub wydzierżawić) innych użytków rolnych np. po to, aby uzyskać minimalną średnią powierzchnię gospodarstwa lub powiększyć przejęte gospodarstwo.

Jeżeli wnioskodawcy z grupy I mają zamiar np. po złożeniu wniosku lub po uzyskaniu decyzji warunkowej nabyć dodatkowe (obok wskazanych w Tabeli 2.1) grunty, to powierzchnia występująca w kolumnie 8 w wierszu 8 Tabeli 2.1 będzie mniejsza o podaną dodatkowo w tabeli (pkt XIV wniosku, kolumna 10) powierzchnię użytków rolnych zakupionych, nabytych w użytkowanie wieczyste i wydzierżawionych z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz od jednostek samorządu terytorialnego.

Podobnie powierzchnia występująca w kolumnie 8 w wierszu 4 powinna być zgodna z powierzchnią użytków rolnych podanych w polu 69 wniosku o pomoc w przypadku wnioskodawców z grupy II oraz wnioskodawców z grupy I, którzy nie zamierzają dodatkowo nabyć (np. kupić lub wydzierżawić) innych użytków rolnych np. po to, aby uzyskać minimalną średnią powierzchnię gospodarstwa lub powiększyć przejęte gospodarstwo.

Jeżeli wnioskodawcy z grupy I mają zamiar np. po złożeniu wniosku lub po uzyskaniu decyzji warunkowej nabyć dodatkowe (obok wskazanych w Tabeli 2.1) grunty, to powierzchnia występująca w kolumnie 8 w wierszu 4 Tabeli 2.1 będzie mniejsza o powierzchnię użytków rolnych zakupionych oraz nabytych (po dniu złożenia wniosku lub wydanej decyzji warunkowej) we wszelkiego rodzaju posiadanie zależne, łącznie z dzierżawami od osób prywatnych.

Tabela 2.2. Powierzchnia upraw w plonie głównym

Wypełnienie tabeli jest obowiązkowe, w tabeli należy podać powierzchnię upraw w gospodarstwie w roku bazowym oraz w kolejnych latach okresu planowania ustalonego zgodnie z zapisami w Tabeli pomocniczej 1 instrukcji. Powierzchnia upraw w okresie planowania dotyczy upraw na powierzchni będącej sumą gruntów własnych oraz gruntów w posiadaniu zależnym (łącznie z dzierżawami od osób prywatnych), ale tylko na podstawie umów długoterminowych, o których mowa w instrukcji wypełniania Tabeli 2.1 biznesplanu (taka powierzchnia będzie podlegała weryfikacji w czasie przeprowadzanych kontroli).

W omawianej tabeli wpisuje się działalności (uprawiane rośliny) mogące być przedmiotem sprzedaży (potencjalnie towarowe) np. pszenica ozima, żyto, rzepak jary, ziemniaki, buraki, plantacje trwałe na gruntach ornych, sady itp. jak i działalności (uprawiane rośliny) przeznaczone na paszę dla zwierząt np. rośliny pastewne w plonie głównym na gruntach ornych, łąki, pastwiska itp., oraz ich powierzchnię w roku bazowym i w poszczególnych latach okresu planowania. Przy podawaniu powierzchni w poszczególnych latach należy uwzględnić powierzchnię roślin zbieranych, jako plon główny w tym roku, będą to zasiewy jesienne roku poprzedniego oraz zasiewy wiosenne roku bieżącego.

Struktura produkcji roślinnej w poszczególnych latach okresu planowania powinna uwzględniać przewidywane zmiany w gospodarstwie. Szczególną uwagę należy zwrócić na zmiany powierzchni:

- 1) ogólnej użytków rolnych,
- 2) poszczególnych upraw,
- 3) paszowej, związane ze zmianami w produkcji zwierzęcej.

Powierzchnie upraw podaje się w hektarach, z dokładnością do 2 miejsc po przecinku. Jeżeli do powierzchni występującej w wierszu „*Razem powierzchnia upraw*” w poszczególnych latach okresu planowania dodano by pozostałą powierzchnię użytków rolnych występujących w gospodarstwie wnioskodawcy to powierzchnia ta powinna być zgodna z powierzchnią podaną przez wnioskodawcę w polu 69 wniosku o pomoc.

Pomocą i jednocześnie dokumentem pozwalającym zweryfikować zgodność zapisu w roku bazowym może być złożony w tym roku wniosek o płatności obszarowe.

ARKUSZ (3): PRODUKCJA ZWIERZĘCA I DZIAŁY SPECJALNE

Tabela 3.1. Wielkość i struktura stada

Wypełnienie tabeli jest obowiązkowe przez wnioskodawców prowadzących lub zamierzających prowadzić produkcję zwierzęcą. W tabeli należy podać rodzaj (grupy

technologiczne) i liczbę zwierząt poszczególnych gatunków w podziale na stado podstawowe (krowy mleczne, lochy, klacze itp.) i stado obrotowe (cielęta, jałówki, opasy, prosięta, warchlaki, tuczniku itp.), jeżeli prowadzona jest produkcja w cyklu zamkniętym. Natomiast w przypadku, gdy produkcja prowadzona jest w cyklu otwartym (np. produkcja tuczników z prosiąt pochodzących z zakupu) rodzaj i stany zwierząt należy podać w części tabeli dla zwierząt utrzymywanych w cyklu otwartym.

Przy wnioskach składanych w okresie od 1 stycznia do 31 lipca wielkość stada zwierząt w roku bazowym podaje się w sztukach fizycznych na dzień 31 grudnia roku bazowego (w przypadku beneficjentów grupy I – osób nieposiadających gospodarstwa, będą to stany zwierząt poprzedniego właściciela i w przypadku zwierząt objętych ewidencją i znakowaniem powinny być zgodne ze stanem zwierząt będących w tym dniu w bazach IRZ).

Przy wnioskach składanych w okresie od 1 sierpnia do 31 grudnia wielkość stada zwierząt w roku bazowym podaje się w sztukach fizycznych na dzień 1 stycznia roku bazowego (w przypadku beneficjentów grupy I – osób nieposiadających gospodarstwa, będą to stany zwierząt poprzedniego właściciela i w przypadku zwierząt objętych ewidencją i znakowaniem powinny być zgodne ze stanem zwierząt będących w tym dniu w bazach IRZ).

W przypadku, gdy stany zwierząt na dzień 31 grudnia lub 1 stycznia odbiegają od średniego stanu zwierząt w ciągu roku bazowego o więcej niż 30 %. np. w związku z przyjętą technologią lub z przerwą technologiczną albo okresowym zmniejszeniem produkcji, wielkość stada zwierząt podaje się według stanu średniorocznego. Wówczas wnioskodawca w roku bazowym powinien wpisać liczbę zwierząt w sztukach stanu średniorocznego wynikającą ze sporządzonego obrotu stada zgodnie ze schematem podanym w arkuszu 3a (Tab. 3.4, 3.6 – kolumna: stan średni [szt.]).

W okresie planowania wielkość stada zwierząt podaje się:

- 1) w sztukach fizycznych na dzień 31 grudnia w poszczególnych latach objętych okresem planowania, w przypadku gatunków i grup zwierząt, kiedy stany na koniec roku nie odbiegają od średniego stanu zwierząt w ciągu roku o więcej niż 30 % lub
- 2) w sztukach stanu średniorocznego, kiedy stany zwierząt na koniec roku odbiegają od średniego stanu zwierząt w ciągu roku o więcej niż 30 % (np. w związku z przyjętą technologią lub z przerwą technologiczną albo okresowym zmniejszeniem produkcji). Wnioskodawca w poszczególnych latach powinien wpisać liczbę zwierząt w sztukach stanu średniorocznego wynikającą ze sporządzonego obrotu stada zgodnie ze schematem podanym w arkuszu 3a (Tab. 3.5, 3.7 - kolumna: stan średni [szt.]).

W przypadku, gdy produkcja zwierzęca odbywa się w systemie zawierającym elementy cyklu otwartego i zamkniętego (np. rolnik posiada maciory, od których odchowuje prosięta, które następnie tuczy oraz dodatkowo dokupuje prosięta do tuczu) wówczas:

- 1) wpisujemy odpowiednią liczbę zwierząt stada podstawowego (np. macior) w części przeznaczonej dla stada podstawowego oraz pozostałe grupy technologiczne pochodzące od zwierząt stada podstawowego (np. prosięta, warchlaki, tuczniki) w części przeznaczonej dla zwierząt stada obrotowego;
- 2) w części przeznaczonej do chowu zwierząt w cyklu otwartym wpisujemy jedynie zwierzęta z zakupu lub przeklasowane ze zwierząt pochodzących z zakupu (np. prosięta oraz warchlaki i tuczniki);
- 3) w przypadku, kiedy zwierzęta pochodzące z zakupu (np. jałówki do chowu) zostają po pierwszym wycieleniu przeklasowane do stada podstawowego (krów), zwierzęta zakupywane (jałówki) wpisuje się w części tabeli przeznaczonej dla cyklu otwartego w danym roku, a po przeklasowaniu na krowy - w części tabeli dla stada podstawowego.

Stany zwierząt w kolejnych latach realizacji Planu powinny odzwierciedlać zmiany, jakie będą zachodzić w stadzie, np. w związku ze zmianą stosowanego cyklu produkcyjnego (zaniechanie odchowu opasów, wydłużeniem odchowu cieląt itp.). Określenie grup technologicznych stanowiących produkt końcowy należy podporządkować strukturze i wiekowi sprzedawanych zwierząt w gospodarstwie i w miarę możliwości powinno odpowiadać grupom, dla których została podana w Tabeli 6 wartość standardowej nadwyżki bezpośredniej (SGM 2004). Grupy technologiczne, które nie stanowią produktu końcowego należy wyodrębnić na podstawie ogólnie przyjętych zasad tj. potrzeb żywieniowych, potrzeb w zakresie pomieszczeń, wybiegów itp.

Tabela 3.2. Struktura produkcji roślinnej prowadzonej pod osłonami i w działach specjalnych produkcji rolnej

Wypełnienie tabeli jest obowiązkowe przez wnioskodawców prowadzących lub zamierzających prowadzić produkcję pod osłonami oraz działły specjalne produkcji rolnej, gdzie produktem głównym jest produkt pochodzenia roślinnego.

W tabeli należy określić rozmiary działów specjalnych produkcji roślinnej np. uprawy pod osłonami itd. Za jednostkę produkcji w tym przypadku przyjmuje się jednostki miary dotyczące działów specjalnych przyjęte w Tabeli 6. biznesplanu „Określenie bazowej i planowanej wielkości ekonomicznej gospodarstwa”.

W przypadku upraw pod osłonami, gdzie w ciągu roku kalendarzowego w jednym obiekcie jest prowadzony więcej niż jeden rodzaj produkcji, np. pomidory w cyklu wiosennym i ogórki w cyklu jesiennym, w tabeli 3.2 uprawy te traktujemy, jako odrębne działalności.

Tabela 3.3 Struktura produkcji zwierzęcej w działach specjalnych produkcji rolnej

Wypełnienie tabeli jest obowiązkowe przez wnioskodawców prowadzących lub zamierzających prowadzić działy specjalne produkcji rolnej, gdzie produktem głównym jest produkt pochodzenia zwierzęcego.

W tabeli określa się rozmiary produkcji z prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej, których produktem są produkty pochodzenia zwierzęcego, np. drób, zwierzęta futerkowe, pszczoły itd. Przy wypełnianiu tej tabeli należy przyjąć jednostki miary najwłaściwsze do określenia danego rodzaju produkcji, np. kierując się jednostkami miary przyjętymi w Tabeli 6 biznesplanu.

ARKUSZ (3a): Obroty stad

Tabela 3.4. do 3.7. Roczne obroty stada

Wypełnienie tabel jest obowiązkowe przez wnioskodawców prowadzących lub zamierzających prowadzić produkcję zwierzęcą, w przypadku, gdy ze względu na charakter działalności występują znaczne wahania pogłowia zwierząt w ciągu roku. Sporządzane w biznesplanie obroty stada służą do ustalenia stanów średniorocznych w przypadku, kiedy okres przebywania zwierząt danej grupy w gospodarstwie jest krótszy niż rok np. tuczniaki, które w zależności od intensywności tuczu mogą przebywać w gospodarstwie od 3 do 6 miesięcy, brojlery kurze kończące cykl tuczu po 6 tygodniach itp.

W arkuszu 3a przewidziano miejsce do sporządzenia rocznych obrotów 2 stad zwierząt dla okresu bazowego oraz okresu docelowego. Okres bazowy jest to okres liczony od roku bazowego do roku, w którym liczebność i/lub struktura stada nie ulegną zmianie, czyli są takie same jak w roku bazowym. Okresem docelowym jest okres liczony od roku, w którym liczebność i/lub struktura stada uległy zmianie do roku docelowego. Z okresami tymi w przypadku omawianego biznesplanu mamy do czynienia tylko wówczas, kiedy zakłada się zmiany w liczbie zwierząt w latach pośrednich. Załóżmy, że w roku bazowym (2010) w gospodarstwie było 50 tuczniaków (stan średnioroczny), w roku 2012 planuje się zwiększenie liczby tuczniaków do 100 szt. i ten stan będzie utrzymywany do roku docelowego (2015). W tej sytuacji okresem bazowym będą lata od 2010 do 2011 a okresem docelowym lata od 2012 do 2015. Rok początkowy dla okresu bazowego (Tabele 3.4 i 3.6) pojawia się automatycznie i powinien być zgodny z rokiem bazowym przyjętym na początku sporządzania biznesplanu,

natomiast rok końcowy tego okresu należy wpisać zgodnie z rzeczywistością. Wpisanie roku końcowego w okresie bazowym spowoduje aktualizację lub pojawienie się roku początkowego w okresie docelowym (Tabele 3.5 i 3.7) natomiast rok końcowy należy wpisać zgodnie z przyjętym na początku sporządzania biznesplanu. W przypadku, kiedy w okresie planowania w każdym roku produkcja zwierzęca prowadzona będzie w takim samym rozmiarze i przy takiej samej strukturze stada, Wnioskodawca wypełnia tylko obrót stada dla roku bazowego dla każdego gatunku (stada) zwierząt. Niezależnie od tego ile lat będzie trwał okres bazowy lub docelowy, obroty stada sporządzamy zawsze w odniesieniu do jednego roku.

Sporządzanie rocznego obrotu stada należy rozpocząć od ustalenia okresu, którego dotyczy (wpisanie roku, do którego będzie trwał okres bazowy lub docelowy), następnie należy wpisać grupy zwierząt, które wystąpią w danym stadzie (w miarę możliwości powinny to być takie grupy, dla których podane są w Tabeli 6 wartości SGM 2004. Następnie wypełniamy kolumny dotyczące stanu początkowego (na dzień 1.01. danego roku) oraz wszelkiego rodzaju przemieszczeń, zakupów, sprzedaży i ewentualnych upadków w ciągu roku, jak również kolumnę „okres przebywania w grupie (w miesiącach)”. Stany zwierząt w kolumnach „stan końcowy” oraz „stan średni” wyliczą się automatycznie w wypełnionych wierszach. Automatycznie wyliczy się również wielkości w wierszu „Razem”.

W obrocie stada na rok bazowy dla zwierząt podlegających znakowaniu i rejestracji, stan początkowy (na początek roku) lub końcowy (na koniec roku) zwierząt, zależeć to będzie od przewidywanego terminu składania wniosku (pierwsza lub druga połowa roku), powinien być zgodny ze stanami zwierząt, jakie wystąpiły na koniec lub początek roku bazowego w systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt ARiMR.

ARKUSZ (4): MASZYNY I URZĄDZENIA

Tabela 4.1. Zestawienie maszyn i urządzeń

Wypełnienie tabeli jest obowiązkowe i polega na przedstawieniu, zgodnie ze stanem rzeczywistym w dniu składania wniosku, znajdujących się w gospodarstwie (posiadanym lub tym, które wnioskodawca zamierza przejąć) maszyn i urządzeń. Należy zwrócić uwagę, że rok produkcji, w przypadku maszyn używanych nie jest rokiem zakupu. W sekcji A tabeli kolumnę „marka, typ” należy wypełnić obowiązkowo.

Deklarujemy jedynie te maszyny i urządzenia, które posiadają wartość użytkową, niezależnie od daty produkcji.

Jeżeli w gospodarstwie znajduje się więcej maszyn tego samego rodzaju, kolejne maszyny należy dopisać w wolnych wierszach. Podobnie, kiedy wnioskodawca posiada inne, niewymienione w tabeli, a posiadające wartość użytkową maszyny i urządzenia, wpisuje je w wolnych wierszach u dołu tabeli.

W przypadku, gdy maszyna albo urządzenie nie stanowi wyłącznej własności wnioskodawcy, należy zamieścić odpowiednią informację w kolumnie „Uwagi”, np. współwłasność (z xx podmiotami), dzierżawa/ współdzierżawa (z xx podmiotami) itd.

ARKUSZ (5): BUDYNKI I INWESTYCJE

Tabela 5.1. Zestawienie budynków i budowli

Wypełnienie tabeli jest obowiązkowe i polega na przedstawieniu, zgodnie ze stanem rzeczywistym w dniu składania wniosku, istniejących w gospodarstwie (posiadanych lub tym, które wnioskodawca zamierza przejąć) budynków i budowli. W kolumnie „W tym dzierżawione” wpisujemy X we właściwym wierszu przy budynkach i budowlach dzierżawionych. W przypadku budynków i budowli okres dzierżawy powinien być równy lub dłuższy od okresu planowania, o którym mowa w Tabeli pomocniczej 1 instrukcji. Powierzchnia ogólna budynków powinna być liczona wg wymiarów zewnętrznych.

Tabela 5.2. Planowane inwestycje

Wypełnienie tabeli jest obowiązkowe. W tabeli wpisuje się inwestycje, które wnioskodawca przewiduje zrealizować w gospodarstwie (sfinansować, współfinansować) z uzyskanej premii. W rozporządzeniu określono rodzaje wydatków, na jakie można przeznaczyć premię dla młodego rolnika. Wydatki te mogą obejmować następujące koszty.

1. Koszty kwalifikowalne w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” określone w *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 193, poz. 1396 i 1397 z późn. zm.)*, do których zalicza się m.in:

- 1) budowę, przebudowę, remont połączony z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej oraz do przechowywania, magazynowania, przygotowywania do sprzedaży lub sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych (łącznie ze zlokalizowanymi w tych budynkach pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi) wraz z zakupem, montażem instalacji technicznej, wyposażenia, koszty

rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji inwestycji,

- 2) zakup maszyn, urządzeń, wyposażenia do produkcji rolnej, przechowywania, suszenia, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, sprzedaży bezpośredniej, w szczególności sprzętu do uprawy, pielęgnacji, ochrony, nawożenia oraz zbioru roślin, ciągników rolniczych, przyczep rolniczych, maszyn lub urządzeń do przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania, konfekcjonowania produktów rolnych, maszyn lub urządzeń do przygotowywania lub składowania pasz, maszyn lub urządzeń do pojenia, zadawania pasz, urządzeń do pozyskiwania, przechowywania mleka,
- 3) zakładanie lub wyposażanie sadów lub plantacji wieloletnich, z wyłączeniem zakładania plantacji choinek, wiśni, malin, truskawek, porzeczek oraz roślin na cele energetyczne, w tym:
 - a) zakup materiału rozmnożeniowego lub nasadzeniowego przeznaczonego do założenia sadu lub plantacji, których okres użytkowania jest dłuższy niż 5 lat w przypadku gatunków roślin uprawnych wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2007 r. Nr 41, poz. 271, Nr 80, poz. 541 i Nr 191, poz. 1362); kosztem jest zakup materiału rozmnożeniowego lub nasadzeniowego kategorii kwalifikowany, z tym, że jeżeli do krajowego rejestru nie wpisano żadnej odmiany gatunku rośliny uprawnej, który jest wymieniony w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie, kosztem kwalifikowalnym może być zakup materiału szkółkarskiego CAC (*Conformitas agraria communitatis*),
 - b) koszty grodzenia, wyposażania sadów i plantacji wieloletnich w niezbędne urządzenia techniczne i technologiczne,
- 4) wyposażanie pastwisk lub wybiegów dla zwierząt, w szczególności grodzenie lub budowa wiat,
- 5) zaopatrzenie gospodarstw rolnych w wodę, w tym budowa ujęć wody, zakup urządzeń do uzdatniania, rozprowadzania, magazynowania wody, nawodnień ciśnieniowych,
- 6) instalacja lub budowa budynków lub budowli, zakup maszyn lub urządzeń służących ochronie środowiska, w tym do składowania odchodów zwierzęcych lub odpadów, mycia lub czyszczenia sprzętu, oczyszczania ścieków powstających w wyniku prowadzonej działalności rolniczej lub służących poprawie warunków utrzymania zwierząt lub poprawie higieny produkcji,

- 7) zakup, instalacja lub budowa innych niż wymienione w punktach 5) i 6 elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej, w tym utwardzanie placów manewrowych, zakup i instalacja urządzeń do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych,
- 8) zakup nowego sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu prowadzonej działalności rolniczej, w tym programów księgowych.

Do kosztów inwestycji wymienionych w pkt. od 1) do 7) zalicza się także:

- 1) koszty transportu do miejsca realizacji inwestycji materiałów oraz maszyn i urządzeń objętych inwestycją, a także koszty montażu,
- 2) koszty nieprzekraczające 10% wydatków związanych z inwestycją obejmujące koszty:
 - a) przygotowania dokumentacji technicznej inwestycji (np. kosztorysów, projektów architektonicznych, budowlanych lub technologicznych, operatów wodnoprawnych, ocen lub raportów oddziaływania na środowisko, dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej, wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości),
 - b) opłat za patenty lub licencje;
 - c) nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz wydatki związane z kierowaniem robotami budowlanymi. W przypadku inwestycji dotyczących zakupu maszyn lub urządzeń używanych kosztem jest koszt zakupu maszyny lub urządzenia nieprzekraczający ich wartości rynkowej oraz ceny nowych podobnych maszyn i urządzeń, jeżeli w dniu zakupu nie były starsze niż 5-letnie i są sprawne technicznie oraz spełniają obowiązujące normy i standardy.
2. Zakup gruntów rolnych, które przez okres 5 lat od dnia wypłaty pomocy beneficjent będzie wykorzystywał do działalności rolniczej w gospodarstwie. Cena zakupu za 1 ha gruntu nie może rażąco odbiegać od ceny rynkowej.
3. Zakup zwierząt hodowlanych stanowiących stado podstawowe – związany z rozpoczęciem produkcji zwierzęcej w gospodarstwie lub postępem genetycznym w zakresie prowadzonej produkcji. Zakupione zwierzęta powinny być zwierzętami hodowlanymi w rozumieniu ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 133 z 2007 r., poz. 921).

W przypadku inwestycji, które podlegały współfinansowaniu z innych środków publicznych, obowiązuje zasada, że do kwoty wydatkowanej przez beneficjenta nie wlicza się kwoty pomocy udzielonej z tych środków. Wsparcie nie może zostać przeznaczone na sfinansowanie wydatków:

- a) dokonanych na podstawie umowy zawartej między beneficjentem a małżonkiem, wstępnym lub zstępnym beneficjenta ani wstępnym lub zstępnym małżonka beneficjenta,
- b) na inwestycje zrealizowane przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

Wszystkie dokumenty dostarczane do ARiMR w związku z przyznaną pomocą, jeśli sporządzono je w języku obcym, powinny być przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego. Beneficjent powinien przechowywać dokumenty związane z przyznaną pomocą do dnia upływu 5 lat, licząc od dnia wypłaty pomocy.

Przez rok budowy lub modernizacji rozumie się rok zakończenia budowy lub modernizacji i przyjęcia budynku do eksploatacji ze stosownymi pozwoleniami. Natomiast łączny koszt rozumieć należy jako wartość brutto (z VAT).

W przypadku, kiedy planowana inwestycja jest inwestycją dostosowującą do standardów UE, we właściwym wierszu należy wpisać „TAK”; w pozostałych przypadkach Wnioskodawca wpisuje „NIE”.

Gdy w gospodarstwie niezbędne jest przeprowadzenie inwestycji związanych z jego dostosowaniem do wymaganych prawem standardów w zakresie ochrony środowiska, higieny lub warunków utrzymania zwierząt Wnioskodawca w ramce pod tabelą podaje termin dokonania tych dostosowań. Termin ten nie może być późniejszy niż 3 lata od daty rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa.

ARKUSZ (6): OKREŚLENIE BAZOWEJ I PLANOWANEJ WIELKOŚCI EKONOMICZNEJ GOSPODARSTWA.

Rok bazowy dla okresu planowania oraz rok docelowy (ostatni rok objęty biznesplanem) został określony zgodnie z Tabelą pomocniczą 1 na etapie wypełniania Tabel 2.1 i 2.2 biznesplanu, w zależności od przewidywanego terminu złożenia wniosku. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa w roku docelowym musi wynosić, co najmniej 4 ESU i nie może być niższa niż w roku bazowym. Przy określaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa uwzględniamy prowadzoną (rok bazowy) lub planowaną produkcję roślinną i zwierzęcą, łącznie z działami specjalnymi produkcji rolniczej. Z produkcji roślinnej uwzględniamy i przenosimy z Tabeli 2.2 do Tabeli 6 tylko te rośliny, które stanowią produkcję potencjalnie towarową, pomijamy natomiast rośliny, które wykorzystywane są, jako pasze. Dotyczy to głównie pasz objętościowych produkowanych na gruntach ornych i trwałych użytkach zielonych wykorzystywanych w produkcji zwierzęcej we własnym gospodarstwie.

Tabela 6. Określenie bazowej i planowanej wielkości ekonomicznej gospodarstwa
Tabelę należy wypełnić obowiązkowo

W wersji elektronicznej „Planu Rozwoju Gospodarstwa” należy:

1. Dokonać wyboru makroregionu z „listy rozwijanej”.
2. Wpisać właściwy rok w główce kolumny dotyczącej roku docelowego
3. Wpisać rzeczywiste rozmiary produkcji wynikające z tabeli 2.2 oraz z tabel 3.1-3.3 (uprawiane rośliny w ha i utrzymywane zwierzęta w sztukach fizycznych na koniec roku lub w sztukach stanu średniorocznego) w odpowiednich wierszach kolumn dotyczących powierzchni uprawy lub liczby zwierząt w roku bazowym i w roku docelowym.

W wersji elektronicznej arkusz kalkulacyjny dokonuje automatycznego obliczenia bazowej i docelowej wielkości SGM (standardowych nadwyżek bezpośrednich) z gospodarstwa oraz wielkości ekonomicznej gospodarstwa wyrażonej w ESU.

W wersji papierowej „Planu rozwoju gospodarstwa” należy:

1. Przed wydrukowaniem „Planu” dokonać wyboru makroregionu z „listy rozwijanej” tak, aby wyświetliły się aktualne dla makroregionu wartości SGM dla działalności w kolumnie „Wartość SGM. 2004” albo pobrać odpowiednio wydrukowany formularz Planu w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
2. Wpisać rzeczywiste rozmiary produkcji wynikające z tabeli 2.2 oraz z tabel 3.1-3.3 (uprawiane rośliny w ha i utrzymywane zwierzęta w sztukach fizycznych na koniec roku lub w sztukach stanu średniorocznego) w odpowiednich wierszach kolumn dotyczących powierzchni uprawy lub liczby zwierząt w roku bazowym i w roku docelowym.
3. Wartość SGM w roku bazowym i docelowym dla działalności oblicza się mnożąc rozmiary produkcji danej działalności przez wartość SGM 2004.
4. W wierszu „Razem do przeniesienia” należy obliczyć: sumę powierzchni oraz wartość SGM i przenieść te wartości na kolejną stronę (część 2).
5. Analogicznie należy postępować na stronie 2 i dokonać przeniesienia wartości na stronę 3 (część 3).
6. Na stronie 3 (część 3) wielkość ekonomiczną gospodarstwa rolnego sprowadzamy do wartości ESU poprzez podzielenie wartości SGM z gospodarstwa dla roku „bazowego” i „docelowego” przez wartość 1 ESU w PLN, tj. 5 181,24 zł (1 200 EUR przy średnim kursie z lat 2003-2005, wynoszącym 4,3177 zł/EUR).
7. W przypadku wypełniania tabel 6.1-6.4 wyliczone nadwyżki należy wpisać odpowiednio dla roku bazowego i docelowego w wierszach nr 122 i 123 tabeli 6 (wiersze 137 i 138 arkusza Excel).

Planowaną łączną powierzchnię upraw należy przenieść do wiersza nr 122 w tabeli 6, odpowiednio dla roku bazowego i docelowego. Łączną wartość nadwyżek, dla działalności, dla których nie ma wartości standardowych, należy wyliczyć mnożąc nadwyżki z 1 ha (obliczone w tabelach 6.1 i 6.2) przez planowaną powierzchnię upraw i zsumować, a wynik wpisać w tabeli 6 w wierszu 122 w kolumnach „Wartość SGM...” odpowiednio dla roku bazowego i docelowego.

W przypadku działalności w produkcji zwierzęcej (tabele 6.3 i 6.4) należy zsumować uzyskane nadwyżki dla stad zwierząt i wpisać je w tabeli 6 w wierszu nr 123 w kolumnach ”Wartość SGM...” odpowiednio dla roku bazowego i docelowego.

ARKUSZ (6a): NADWYŻKI BEZPOŚREDNIE.

Tabele od 6.1. do 6.4. Nadwyżki bezpośrednie dla działalności roślinnych i zwierzęcych
Wypełnienie tabel jest obowiązkowe tylko dla wnioskodawców prowadzących
działalności produkcyjne niewyszczególnione w Tabeli 6.

W przypadku, kiedy wnioskodawca prowadzi specyficzny rodzaj produkcji, dla której nie podano wartości standardowej nadwyżki bezpośredniej (SGM) w tabeli 6, lub taki rodzaj produkcji jest prowadzony w gospodarstwie, które wnioskodawca zamierza nabyć (i będzie ją kontynuował), należy sporządzić kalkulacje nadwyżki bezpośredniej na podstawie uzyskiwanej, (jeśli prowadzi taką produkcję) bądź przewidywanej, (jeśli planuje jej rozpoczęcie) wartości produkcji potencjalnie towarowej i kosztów bezpośrednich związanych z daną działalnością (na 1 ha powierzchni upraw lub na sztukę ewentualnie stado zwierząt).

W tym celu należy wypełnić właściwe tabele nadwyżek bezpośrednich.

Tabele 6.1 – 6.2. – nadwyżki bezpośrednie dla działalności, których produktem potencjalnie towarowym jest produkt pochodzenia roślinnego; w górnym lewym rogu w tabelach 6.1 i 6.2 należy podać obecną i planowaną powierzchnię upraw (w ha), dla których sporządzany jest rachunek.

Tabele 6.3. – 6.4.- nadwyżki bezpośrednie dla działalności, których produktem potencjalnie towarowym jest produkt pochodzenia zwierzęcego, w górnym lewym rogu w tabelach 6.3 i 6.4 należy podać, w sposób opisowy obecną i planowaną wielkość produkcji (np. obecnie 100 szt., docelowo 200 szt stada podstawowego zwierząt futerkowych).

Tak skalkulowana nadwyżka zostaje wprowadzona do tabeli nr 6 (w wiersze nr 122 i 123) w celu uwzględnienia jej w bazowej i planowanej wartości standardowej nadwyżki bezpośredniej z całego gospodarstwa.